

Наукова платформа II

ГАРМОНІЗАЦІЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ОСОБИСТОСТІ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ УМОВАХ

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МОЛОДІ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ УМОВАХ

Діденко О. Г.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
oleh.didenko08@ukr.net*

Яланська С. П.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
yalanskasvetlana@gmail.com*

Формування ціннісних орієнтацій молоді у закладах освіти України набуло особливого значення у складних життєвих умовах сьогодення.

Система ціннісних орієнтацій молоді розкриває змістовне відношення особистості до дійсності і визначає мотивацію її поведінки. У часи війни ключовою складовою процесу виховання в закладах середньої та вищої освіти є орієнтація на утвердження української національної та громадянської ідентичності, що є важливим для формування в учнівської та студентської молоді готовності до захисту України. Система ціннісних орієнтацій сприяє формуванню оборонної свідомості на основі національних цінностей України, таких як: соборність, самобутність, гідність [1].

Неприцька Т. зазначає, що «..функціонування будь-якого соціуму ґрунтується на цінностях, характерних для того чи іншого суспільства. Дані цінності були сформовані під впливом цілої низки зовнішніх та внутрішніх факторів у процесі соціалізації та становлення певного соціуму загалом та кожної особистості зокрема. Саме цінності лежать в основі політичної культури держави та значною мірою визначають її зовнішню та внутрішню політику, формують національну ідентичність» [2, с. 93].

Яценко Т., Шкляєва Г. у своєму дослідженні підкреслюють, що «..у період боротьби і зміцнення Української держави, утвердження та повернення культурно-історичних цінностей українського народу, його традицій і звичаїв, гармонійного взаємозв'язку національного і

загальнолюдського відбуваються складні, неоднозначні процеси у свідомості як усього суспільства, так і окремої особистості. Такі процеси найбільше впливають на формування молодого покоління, а саме юнаків та дівчат, чия особистість не була до кінця сформована. Війна росії проти України вмить докорінно змінила життя українського юнацтва. Багато юнаків і дівчат ідуть добровольцями до війська, щоб давати відсіч агресору, долучаються до лав тероборони та займаються волонтерством. Війна проходить не лише по лінії фронту, вона також має вплив на психологічний стан та змінює власні цінності» [3, с. 128].

Питання формування цінностей розглядаються державними діячами, політологами, психологами, педагогами та ін. Важливий комплексний підхід для розв'язання вище згаданої проблеми. Фахівці різних галузей знань мають об'єднуватися задля реалізації спільної мети – сприяння усвідомленому сприйманню молоддю України як рідної Батьківщини, формуванню оборонної свідомості на основі суспільно-державних цінностей.

У межах засідань психологічної студії «Шлях до успіху» факультету психології і соціальної роботи ПНПУ імені В.Г. Короленка піднімаються питання національної ідентичності, культурно-історичних цінностей, розглядається широка проблематика етнопсихологічних досліджень.

У серпні 2024 року, на базі ДНЗ «Решетилівський професійний аграрний ліцей імені І. Г. Боровенського», відбулося засідання робочої групи з метою якісної організації та здійснення загальновійськової підготовки, напрацювання кращих практик, оновлення підходів у викладанні предмета «Захист України», військово-патріотичного виховання громадян у закладах освіти, членами якої стали військовослужбовці, освітяни, фахівці допомагаючих професій та ін. Робочу групу створено за ініціативи Олега Діденка, депутата Полтавської обласної ради, голови постійної комісії Полтавської обласної ради з питань освіти, науки та культури В польових умовах змодельювали алгоритм безпечної поведінки в умовах наявності загроз з боку вибухонебезпечних предметів, розглянули домедичну допомогу в умовах бою, особливості військових технологій, гурткову роботу за напрямом військово-патріотичного виховання.

Такі заходи відіграють важливе значення для сприяння формуванню системи ціннісних орієнтацій молоді у складних життєвих умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 46, ст. 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2834-20>

2. Неприцька Т. І. Формування ціннісних орієнтацій в суспільстві в умовах війни: реалії України. *Політичне життя. Розділ «Політична культура та ідеологія»*. 2022-10-12 № 3 (2022) С. 93–97. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/12636>
3. Яценко Т., Шкляєва Г. Особливості формування ціннісних орієнтацій студентської молоді України в умовах війн. *Габітус*. Вип. 51. 2023. С. 126–131. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/51-2023/21.pdf>

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СТРЕСУ НА КОГНІТИВНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ

Андрієнко Г. В.

*Громадська організація «Інклюзія без обмежень»
a.krygina@gmail.com*

Сучасному поколінню випало жити в постіндустріальну епоху – історичну фазу розвитку суспільства, в якому виробництво, використання та споживання інформації стає визначальним способом діяльності в усіх сферах суспільного буття. Надлишок інформації часто стає причиною стресу для сучасної людини. Незріла психіка дитини не готова сприймати інформацію аналітично, тому діти також стають жертвами інформаційного стресу [4].

Сьогодні проблема впливу інформаційного стресу на психічний розвиток дитини є однією з найбільш актуальних, адже в основі інформаційного стресу лежать порушення інформаційно-когнітивних процесів регуляції діяльності, результатом чого є емоційне перевантаження, нездатність переробляти інформацію в тому обсязі, в якому вона надходить. Це викликає перезбудження або втому, тривогу, емоційні реакції, а нерідко призводить до неврозів та депресій [3, с. 13].

Проблеми інформаційного стресу в сучасній науці досліджуються в різних аспектах. Л. Гридковець досліджувала психологічні аспекти інформаційного стресу в умовах сучасного суспільства, а також його вплив на поведінкові реакції особистості; О. Макарова – вивчала специфіку інформаційного стресу серед дітей та підлітків, особливо в умовах навчання із застосуванням цифрових технологій; С. Максименко вивчає інформаційний стрес як компонент загального стресу в умовах нових інформаційних технологій і масових комунікацій; О. Карпенко вивчала вплив інформаційного стресу на когнітивні процеси, зокрема на пам'ять і увагу. В західній науці проблему впливу інформаційного стресу на психіку людини досліджували Corbett B. A., Toffler A. та ін.